

Sygn. akt I C 1655/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Radomiu I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR (del.) Rafał Socha

Protokolant: st. sekr. sądowy Wiesława Nurek

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2016 w Radomiu

na rozprawie

sprawy z powództwa W. S. (1)

przeciwko J. S. (1)

o ochronę dóbr osobistych,

oddala powództwo.

/-/ Na oryginale właściwy podpis.-

Sygn. akt. I C 1655/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 12 listopada 2014 roku powód W. S. (1) wniósł o zobowiązanie pozwanej do zaprzestania naruszania jego dóbr osobistych w tym: prawa do prywatności, prawa do dobrego imienia, prawa do swobodnego prowadzenie działalności gospodarczej. Wniósł o zobowiązania pozwanej J. S. (1) do złożenie powodowi oficjalnych przeprosin w formie ustnej przed Sądem oraz zaprotokołowanie ich do protokołu rozprawy. Wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej kwoty 15 000 złotych tytułem zadośćuczynienia.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że pozwana w okresie od lipca 2013 roku do chwili wniesienia pozwu wielokrotnie podejmowała działania, które w ocenie powoda naruszają prawo do prywatności i ingerowała w związek pomiędzy powodem a R. K., obecnie S.. Czyniła to wielokrotnie dzwoniąc i wysyłając SMS-y, by przekazać różne deprecjonujące informacje oraz uniemożliwiła realizację prywatnych planów i zamierzeń powoda. Po 8 lutego 2014 roku pozwana ze szczególnym nasileniem naruszała prywatność powoda poprzez wpisy na portalu społecznościowym (...), które to wpisy były niepocholebne zarówno dla powoda jak i dla jego żony. W jednym z nich nazwała żonę powoda złodziejką, która ukradła jej nazwisko. Ponadto ujawniła poprzednie imię i nazwisko powoda, które zmienił z racji ośmieszającego skojarzenia. Od marca 2014 roku do chwili obecnej podejmowała działania mające na celu pozbawienie powoda „dobrego imienia”, które jest mu niezbędne do prowadzenia biura detektywistycznego. Działania te polegały na udzielaniu informacji niezgodnych ze stanem faktycznym, co miało miejsce w urzędach i instytucja na terenie miasta R. tj. Prokuraturze, MOPS, Ośrodka (...) Dodatkowo podjęła bezpodstawnie działania zmierzające do uznania powoda za dłużnika alimentacyjnego. Zmierzała także do doprowadzenia do utraty przez powoda zdolności prowadzenia koncesjonowanej działalności gospodarczej, tj. biura detektywistycznego. Polegało to na złożeniu bezpodstawnego zawiadomienia skierowanego do prokuratury, w którym oskarżyła powoda o niewywiązywania się z

obowiązku alimentacyjnego wobec A. S.. Nie jest to zgodne z prawdą, gdyż w miarę swoich możliwości powód stara się wywiązać z tego obowiązku.

Zachowanie pozwanej należy zakwalifikować jako naruszenie dóbr osobistych. Działania te naruszyły dobre imię, prywatność w tym spokój i zgodne funkcjonowanie małżeństwa, godność i prawo do swobodnego prowadzenia działalności gospodarczej. Powód wskazał, że w myśl art. 24 kc, domniemywa się bezprawności czynu naruszającego dobro osobiste. Pozwana nie ma prawa rozpowszechniania informacji na temat powoda, mogących doprowadzić do utraty dobrego imienia, ingerowania w prywatność powoda. Naruszenie prawa do prywatności polegało na ingerowaniu w związek powoda z inną kobietą oraz ingerowaniu pozwanej w obecny związek małżeński powoda. Wskazał przy tym, że przy ocenie, czy doszło do naruszenia dobra osobistego nie można wykluczyć subiektywnego odczucia osoby żądającej ochrony prawnej (pозew k.3-5).

Postanowieniem z dnia 1 marca 2015 roku powód został zwolniony od kosztów sądowych w całości (k.21, pismo k. 123-133 akt sprawy).

Pozwana nie uznała powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. S. (1) i J. S. (1) zawarli związek małżeński w dniu 12 listopada 1994 roku w R.. Wyrokiem z dnia 26 listopada 2004 roku Sąd Okręgowy w Radomiu w sprawie I C 184/04 rozwiązał małżeństwo przez rozwód z W. S. (1). Nadto, zasądził od W. S. (1) na rzecz córki A. S. urodzonej (...) alimenty w wysokości 800 złotych miesięcznie, płatne do rąk matki J. S. (2) (akta I C 184/04 Sadu Okręgowego w Radomiu).

Na podstawie tytułu wykonawczego ze sprawy I C 184/04 zostało wszczęte postępowania egzekucyjne prowadzone przez Komornika P. P. pod sygnaturą Kmp 17/10. Na dzień 30 stycznia 2015 roku egzekucja alimentów na rzecz A. S. od W. S. (1) pozostawała nieskuteczna. W 2013 roku na poczet alimentów wyegzekwowano do W. S. (1) kwotę 686,61 złotych (akta Kmp 17/10, pismo Komornika z 30.01.2015r. w aktach administracyjnych MOPS z datą wpływu 3 luty 2015r., zaświadczenie Komornika z 31.10.2014r. k. 413 akt Kmp 17/10). W sprawie Km 363/16 prowadzone jest przeciwko W. S. (2) postępowanie egzekucyjne z wniosku Gminy M. R. – Miejsko Ośrodek Pomocy Społecznej w R. o świadczenia alimentacyjne wypłacone przez Gminę A. S.(zarządzenie komornika k. 536 akt Kmp17/10). W. S. (1) posiada zadłużenie alimentacyjne.

W postępowaniu administracyjnym prowadzonym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przyznano A. S. świadczenie z funduszu alimentacyjnego. W toku postępowania wydawane były decyzje nakładające na J. S. (1) obowiązek zwrotu nienależnie pobranych świadczeń odpowiadających wysokości kwot wpłaconych przez W. S. (1). (decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego z 5 marca 2015 k. 48 akt administracyjnych – „J. S. (1)”).

Wysokość alimentów i terminowość ich zapłaty była przedmiotem wymiany zdań w drodze SMS - owej pomiędzy W. S. (1) a J. S. (1). (wydruki SMS k. 41-48, k.72-75).

W sprawie 1 Ds. 1569/14 wszczętej w dniu 9 lipca 2014 roku na skutek zawiadomienia J. S. (1) wszczęte zostało postępowanie, którego przedmiotem było uchylenie się W. S. (1) od obowiązku alimentacyjnego, w okresie od lutego 2014 roku. Postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2014 roku postępowanie zostało umorzone wobec braku znamion czynu zabronionego (akta 1 Ds. 1569/14).

W dniu 22 sierpnia 2014 roku W. S. (1) złożył w Prokuraturze Rejonowej (...) w R. zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa polegającego na znęcaniu się nad zwierzętami przez J. S. (1). Postanowieniem z dnia 16 listopada 2014 roku umorzono dochodzenie wobec braku dostatecznych danych uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa (akta 1Ds 1675/14).

W dniu 8 września 2014 roku W. S. (1) złożył wniosek o sprawdzenie uprawnień do wykonywania zawodu fizjoterapeuty i zooterapeuty przez J. S. (1). Postanowieniem z dnia 26 września 2014 roku Prokurator Prokuratury

Rejonowej R. - Wschód w R. odmówił wszczęcia dochodzenia wobec stwierdzenia braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu zabronionego (akta Ds. 1797/14/D).

25 września 2014 roku J. S. (1) złożyła w Prokuraturze Rejonowej (...) w R. zawiadomienie o możliwości popełnienia przez W. S. (1) przestępstwa polegającego na uporczywym nękanii, fałszywym oskarżeniu, zgłoszeniu przestępstwa, które nie miało miejsca i publicznym pomówieniu i zniesławieniu. Postanowieniem z dnia 24 lutego 2015 roku Prokurator Prokuratury Rejonowej (...) w R. odmówił wszczęcia dochodzenia wobec stwierdzenia braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu zabronionego (akta 1 Ds. 1918/14).

Ustalenia faktyczne oparte zostały na dołączonych do akt dokumentach, przy czym były to zarówno dokumenty dołączone przez powoda do pozwu jak i dokumenty urzędowe znajdujące się w aktach postępowań administracyjnych, aktach dochodzenia, aktach śledztwa oraz aktach egzekucyjnych – szczegółowo wymienionych wyżej. Strony nie kwestionowały tych dowodów. W szczególności, pozwana nie kwestionowała treści informacji przesyłanych przez strony w drodze Sms - ów. Z zeznań powoda wynikało, że zachowanie pozwanej, które jest podstawą jego roszczeń polegało na złożeniu zawiadomienia do prokuratury o niewywiązywaniu się z obowiązku alimentacyjnego, na skierowaniu pisma do MOPS z informacją o niepłaceniu alimentów, poruszanie w rozmowach z funkcjonariuszami Policji i urzędnikami spraw z przeszłości powoda oraz informowanie o tym obecnej żony powoda. Powódka w większości nie zaprzeczała temu, znaczna część tych twierdzeń powoda znalazła potwierdzenie w dołączonych aktach postępowań karnych i wyjaśniających. W swych zeznaniach powód odnosił się jednak i do takich okoliczności i zdarzeń, które nie stanowiły podstawy wniesionego powództwa, jak choćby kwestia zmniejszenia liczby kontrahentów czy zerwanie współpracy z innym przedsiębiorcą. Powód zeznał także, że na tzw. profilu pozwanej zamieszczonym na portalu społecznościowym nie ma żadnych wpisów dotyczących prowadzonej przez niego działalności i firmy. Z zeznań tych wynika jednak, że nie przypomina sobie, aby toczyły się przeciwko niemu postępowania karne (k.134). W swych wyjaśnieniach w sprawie powód nie kwestionował jednak faktu posiadania zadłużenia alimentacyjnego, natomiast naruszenia dobra osobistego upatrywał w tym, że pozwana nie wyrażała zgody na spotkanie z udziałem jego obecnej żony (k.35).

Z zeznań świadka R. S. (1) nie wynikało, to na co powoływał się powód, a mianowicie ingerowanie pozwanej w związek powoda ze świadkiem. Bezspornym jest to, że świadek zawarła związek małżeński z powodem. Potwierdziła, że od pozwanej dowiedziała się, że powód był skazany i przebywał w zakładzie karnym. Mówiąc o pogroźkach ze strony pozwanej, świadek wyjaśnił, że ma na myśli pisma pozwanej o tym, że czuje się osaczona i nękana i skieruje sprawę do sądu (k.35).

Świadek A. B. w swych zeznaniach opierała się jedynie na tym co sam usłyszała od pozwanej lub córki stron. Zeznania te nie wniosły żadnych istotnych wiadomości do sprawy (k.80).

Sąd zważył, co następuje:

Podstawę prawną roszczenia o ochronę dóbr osobistych stanowi przepis art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 448 k.c. Zgodnie z pierwszym z tych przepisów, ten czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne; w razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie; na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. W myśl zaś art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Podkreślić należy, iż rozpoznając sprawę w przedmiocie ochrony dóbr osobistych sąd powinien w pierwszej kolejności ustalić, czy doszło do naruszenia dobra osobistego, a dopiero w przypadku pozytywnej odpowiedzi ustalić, czy działanie pozwanego było bezprawne. Zagrożenie zaś lub naruszenie dobra osobistego zostanie uznane za bezprawne, jeżeli jest ono sprzeczne z szeroko rozumianym

porządkiem prawnym. Ponadto naruszenie to musi być obiektywne, tzn. w ocenie społeczeństwa musi wywoływać negatywne odczucia (por. wyrok SN z dnia 26.10.2001 r., V CKN 195/01). Przepis art. 24 § 1 k.c. rozkłada ciężar dowodu w ten sposób, że na powoda nakłada obowiązek udowodnienia, że pozwany naruszył jego dobra osobiste, zaś na pozwanym ciąży obowiązek udowodnienia, że jego działanie naruszające dobra osobiste powoda nie było bezprawne.

Wyjaśnić należy, że ochrona przysługuje jedynie przed bezprawnym zagrożeniem lub naruszeniem dobra osobistego. Przepis art. 24 kc nie wymaga, by naruszenie było zawinione. Jednak nie każde zagrożenie lub naruszenie dobra osobistego uzasadnia jego ochronę. W razie wystąpienia okoliczności wyłączających bezprawność zagrożenia lub naruszenia dobra osobistego ochrona nie przysługuje. O bezprawności decyduje zatem wyłącznie kryterium obiektywne. Zagrożenie naruszenia lub naruszenie dobra osobistego zostanie uznane za bezprawne, jeżeli jest ono sprzeczne z szeroko rozumianym porządkiem prawnym, a więc z normami prawnymi lub regułami postępowania wynikającymi z zasad współżycia społecznego. Bezprawność naruszenia dobra osobistego – dobrego imienia wyłączyć może jedynie podawanie informacji prawdziwych, o ile sprawca działał w obronie uzasadnionego interesu. Jeśli podawał wiadomości fałszywe lub jeżeli zachodzi brak uzasadnionego interesu, naruszenie dóbr osobistych będzie bezprawne (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 2 kwietnia 2014 r., sygn. akt I ACa 1199/13). W przypadku ustalenia, że doszło do naruszenia dobra osobistego lub stwierdzenia zagrożenia naruszenia, co do zasady uwzględnieniu podlegają także roszczenia z art. 448 kc. Ich oddalenie może nastąpić jedynie w wypadkach wyjątkowych. Do okoliczności uzasadniających oddalenie roszczenia należy zaliczyć znikomy stopień doznanej krzywdy, rodzaj naruszonego dobra osobistego, niewłaściwe zachowanie się samego poszkodowanego (prowokacja), pojednanie się stron lub sposób postępowania po dokonaniu naruszenia, np. publiczne przeproszenie albo wycofanie się z zarzutów. Zadośćuczynienie, o którym mowa w art. 448 k.c. w swojej istocie ma za zadanie naprawić krzywdy, jakich doznała osoba, której dobro osobiste działaniem sprawcy zostało naruszone. Nie może być jednak roszczenie z art. 448 k.c. traktowane jako roszczenie o charakterze penalnym, nie stanowi ono kary. Rolą zadośćuczynienia jest złagodzenie negatywnych skutków doznań, wynikających z faktu naruszenia dóbr osobistych. Tym samym sąd nie ma obowiązku zasądzenia zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. w każdym przypadku naruszenia dóbr osobistych. Każdorazowo należy ocenić okoliczności konkretnej sprawy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 3 października 2014r. sygn. akt I ACa 402/14, lex nr 1537485 wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 2002r., sygn. V CKN 1010/00, publ. OSNC 2003, nr 4, poz. 56).

Dobre imię , dobra sława człowieka są pojęciami obejmującymi wszystkie dziedziny życia osobistego, zawodowego i społecznego. Naruszenie czci (w tym dobrego imienia) może więc nastąpić zarówno przez pomówienie o ujemne postępowanie w życiu osobistym i rodzinnym, jak i przez zarzucenie niewłaściwego postępowania w życiu zawodowym, naruszające dobre imię danej osoby i mogące narazić ją na utratę zaufania potrzebnego do wykonywania zawodu lub innej działalności. Prawo do dobrego imienia może być naruszone przez bezpośrednie naruszenie tej wartości, ale także przez naruszenie innych dóbr osobistych. Wypowiedź z przeważającym elementem ocennym nie może być rozpatrywana w kategoriach prawdy i fałszu, badaniu poddawany jest w takim przypadku motyw działania.

Uwzględniając powyższe Sąd doszedł do wniosku, iż w stanie faktycznym rozpoznawanej sprawy, nie może być mowy o bezprawności naruszenia dóbr osobistych powoda w zakresie w jakim dotyczy to działań pozwanej podejmowanych w postępowaniu egzekucyjnym Kmp 17/10, postępowaniu administracyjnym dotyczącym świadczenia z funduszu alimentacyjnego czy też w sprawie 1 Ds. 1569/14. Tak wpisy do KRS dokonywane przez komornika jak i określenie „dłużnik alimentacyjny” znajdują bowiem oparcie w obowiązujących przepisach. Zwrócił na to uwagę organ administracyjny – MOPS, w postanowieniu z dnia 9 lutego 2015 roku, w którym odmówił powodowi sprostowania uzasadnienia postanowienia, w części , w jakiej użyto sformułowania „dłużnik alimentacyjny”.

Brak jest także podstaw do uznania, że powód wykazał, aby doszło do naruszenie dóbr osobistych powoda w drodze wiadomości sms. Dołączone do pozwu wydruki (k.41-48) nie zawierają żadnych treści, które w obiektywnej ocenie mogłyby zostać uznane za obraźliwe lub w jakimkolwiek stopniu dotyczące dobrego imienia powoda. Jako takie nie mogą więc być traktowane jako czyny naruszające dobro osobiste powoda.

W dniu 2 marca 2016 roku powód złożył do akt materiał dowodowy zawierające wydruki zdjęć oraz nagranie rozmowy, powołując się na to, że stanowi to wykonanie obowiązku nałożonego na niego postanowieniem Sądu (k.97). Istotnie, w dniu 25 lutego 2016 roku Sąd określił powodowi termin na zgłoszenie wniosków dowodowych pod rygorem ich pominięcia (k.95). Złożone przez powoda dowody nie dotyczą zdarzeń stanowiących przedmiot niniejszego postępowania, co jest bezsporne. Sam powód wskazuje bowiem, że zdjęcia pochodzą ze stycznia 2016 roku, a więc nie mogą być dowodem na zaistnienie tych okoliczności faktycznych, na które powód powołuje się w pozwie z dnia 12 listopada 2014 roku. Niezależnie od tego należy podkreślić, że żadne z nich nie zawiera ani wizerunku ani danych osobowych powoda, a powiązanie ich z osobą powoda jest dla osoby postronnej niemożliwe.

Bezspornym jest i to, że strony po rozwodzie pozostają ze sobą w konflikcie. Ich oskarżenia i angażowanie Policji oraz Prokuratury w celu wyjaśnienia czy doszło do popełnienia przestępstwa ma charakter wzajemny, tzn. tak powód jak i powódka robią to z jednakowym natężeniem. Zarówno pozwana jak i powód występowali z dwoma takimi zawiadomieniami. W każdym z czterech przypadków kończyło się to umorzeniem postępowania lub odmową jego wszczęcia. Nie ma zatem podstaw do przypisania pozwanej innych motywów działania przy zgłoszeniu zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez powoda, niż te które kierowały powodem przy podejmowaniu tożsamyh czynności. To z kolei w ocenie sądu czyni powództwo W. S. (1) w tym zakresie bezzasadnym.

W stanie faktycznym sprawy, jedynie użycie określenia w stosunku do małżonki powoda „złodziejka” stanowi więc takie zachowanie pozwanej, które obiektywnie uznać należy za naganne. Podkreślenia wymaga jednak, że w aktach brak jest dokumentu, który tego rodzaju zachowania pozwanej potwierdzał. Pozwana kategorycznie temu zaprzeczyła (k.132). Zeznania świadka R. S. (1) nie mogą stanowić wystarczającego dowodu z uwagi na łączący z powodem związek małżeński jak i bezpośrednie zaangażowanie w spór. Brak takiego dokumentu potwierdzającego treść wpisu jest o tyle znamieny, że powód starał się dokumentować darzenia i faktu o znacznie mniejszej wadze. Niezależnie od tego, z załączonych przez pozwaną wydruków z portalu społecznościowego (k. 137-143) wynika jednak, że także R. S. (1) posługiwała się na tym portalu wpisami i komentarzami, których treść i forma mogła być uznana za wykraczające poza określone normy społeczne. Nie ma zatem podstaw by przypisać pozwanej zachowanie, które należałoby ocenić w tym przypadku jako naruszenie dóbr osobistych powoda.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że powód nie zdołał udowodnić, aby doszło do bezprawnego naruszenia jego dóbr osobistych na skutek działania pozwanej.

/-/ Na oryginale właściwy podpis.-